

Osoby s ŤZP

Vzhľadom na nadobudnutie účinnosti nariadenia vlády SR č. 302/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 102/2020 Z. z. o niektorých opatreniach v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 v znení neskorších predpisov prosíme o aktualizáciu informácií na webovom sídle nášho ministerstva v časti <http://www.employment.gov.sk/sk/koronavirus-pracovna-socialna-oblast/osoby-tzp/>. Prosíme o uverejnenie nasledovnej informácie:

Poskytovanie peňažného príspevku na prepravu počas mimoriadnej situácie vyhlásenej v súvislosti s ochorením Covid-19 - ZMENA OD 1. NOVEMBRA 2020

V súvislosti so zhoršenou epidemiologickou situáciou vláda SR svojím nariadením opäť zaviedla možnosť poskytovať peňažný príspevok na prepravu aj vtedy, keď sa fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím osobne neprepravujú na svoje pracovné, vzdelávacie, rodinné alebo občianske aktivity, ale za účelom zabezpečenia si potravín a ďalších životných potrieb využívajú doručovaciu službu. V tomto prípade sa bude opäť poskytovať peňažný príspevok na prepravu v paušálnej výške bez povinnosti poberateľa predkladať doklady o výdavkoch na prepravu, čo prispieje k zníženiu osobného kontaktu na strane fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím ako aj na strane zamestnancov úradov. Rovnako ako v nedávnej minulosti zároveň zostáva zachovaná aj možnosť „bežného“ poskytovania peňažného príspevku na prepravu v prípade záujmu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, v tomto prípade je však potrebné, aby poberateľ príspevku naďalej predkladal úradu každomesačne doklady o výdavkoch na prepravu.

Paušálna mesačná výška príspevku je 16,70 % zo sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, čo aktuálne predstavuje sumu 35,88 eur. Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny nebudú vyhotovovať písomné rozhodnutie v prípade poskytovania peňažného príspevku v paušálnej výške s cieľom, aby osoby s ťažkým zdravotným postihnutím nemuseli osobne preberať úradnú zásielku a zároveň sa tým umožní okamžité poskytovanie príspevku (bez čakania na uplynutie lehoty pre podanie odvolania a nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutia).

Táto zmena bola zavedená s účinnosťou od 1. novembra 2020. To znamená, že príspevok je možné poskytnúť v paušálnej výške najskôr od mesiaca november 2020, pričom vyplatenie príspevku za mesiac november sa bude realizovať obvyklým spôsobom v nasledujúcom kalendárnom mesiaci, t. j. v decembri 2020.

Usmernenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR pre testovanie osôb s ťažkým zdravotným postihnutím na ochorenie COVID-19 v II. vlne pandémie plošnému testovaniu k 29.10.2020 .

Podľa uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 693 z 28. októbra 2020 sa nemusí zúčastniť plošného testovania podľa písmena A1:

Bod 15 - osoba, ktorej zdravotný stav alebo zdravotná kontraindikácia neumožňuje vykonanie testu na ochorenie COVID-19,

Bod 16 - osoba, ktorej bolo diagnostikované stredne ťažké alebo ťažké mentálne postihnutie,

Bod 17 - osoba dispenzarizovaná so závažnou poruchou autistického spektra,

Bod 18 - osobu dispenzarizovanú pre ťažký, vrodený alebo získaný imunodeficit,

Bod 19 - onkologických pacientov po chemoterapii alebo transplantácii, ktorí majú leukopéniu alebo osoby s onkologickou liečbou alebo inou liečbou ovplyvňujúcou imunitný systém (napr. biologickou liečbou) z dôvodu rizika z omeškania pravidelného podania liečby, rádioterapie alebo inej plánovanej liečby napr. onkológom, hematológom alebo rádiológom plánovanej liečby.

Na osoby, ktoré sú vymenované vyššie sa nevzťahuje povinnosť 10 dňovej karantény, rovnako sa na tieto osoby nevzťahuje povinnosť preukázať sa negatívnym antigénovým testom.

Poskytovanie peňažného príspevku na prepravu počas mimoriadnej situácie vyhlásenej v súvislosti s ochorením Covid-19 - ZMENA

Vzhľadom na uvoľnenie opatrení súvisiacich so zamedzením šírenia ochorenia Covid-19 sa od 1. júla 2020 poskytuje peňažný príspevok na prepravu opäť výlučne za podmienok ustanovených zákonom č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia. To znamená, že príspevok už nie je možné poskytovať v paušálnej výške bez predkladania dokladov. Za mesiac júl 2020 budú poberatelia príspevku opäť predkladať doklady o výdavkoch na prepravu príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a príspevok sa poskytne štandardným spôsobom.

Ustanovenia platné počas mimoriadnej situácie vyhlásenej v súvislosti s ochorením Covid-19

Zákom č. 63/2020 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 27. 3. 2020, sa počas trvania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 v Čl. IV upravil aj zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a to v nasledovných oblastiach:

Zmeny pri poskytovaní peňažného príspevku na opatrovanie

Pri poskytovaní peňažného príspevku na opatrovanie sa predĺžila lehota z 30 dní na 150 dní , počas ktorých sa **nebude znižovať výška priznaného peňažného príspevku na opatrovanie** keď je **opatrovateľ** hospitalizovaný v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti alebo z iných vážnych dôvodov nemôže vykonávať opatrovanie, napr. z dôvodu vlastného ochorenia. V danom čase ale musí byť zabezpečené opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím inou osobou.

Zmeny pri poskytovaní peňažného príspevku na osobnú asistenciu

V rámci peňažného príspevku na osobnú asistenciu môže v **čase trvania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19** osobnú asistenciu vykonávať aj:

- manžel,
- manželka,
- rodičia alebo
- fyzická osoba, ktorá prevzala dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu, alebo
- fyzická osoba, ktorú súd ustanovil za opatrovníka fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- deti,

- starí rodičia,
- vnuci, súrodenci,
- nevesta, zať,
- svokor, svokra a
- profesionálny náhradný rodič a

to **najviac desať hodín denne** a na všetky druhy činností zo zákonom ustanoveného zoznamu činností. Ostatné zákonné podmienky ostávajú naďalej zachované, napr. povinnosť predložiť zmluvu o výkone osobnej asistencie, výkaz o počte hodín vykonanej osobnej asistencie, potvrdenie o vyplatených odmenách osobnému asistentovi. Bližšie informácie o podmienkach a povinnostiach (okrem uvedených výnimiek prijatých zákonom č. 63/2020 Z. z.) sú zverejnené na odkaze: <http://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/tazke-zdravotne-postihnutie/penazne-prispevky/pp-osobnu-asistenciu/>

Postup v čase trvania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19: Osoby, ktoré doteraz vôbec nemohli vykonávať osobnú asistenciu v rámci peňažného príspevku (rodič dieťaťa od šiesteho roku veku do dosiahnutia jeho plnoletosti; fyzická osoba, ktorá prevzala také dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu; fyzická osoba, ktorú súd ustanovil za opatrovníka fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, profesionálny náhradný rodič) uzatvoria zmluvu s fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím o výkone osobnej asistencie. Uvedené osoby podpisujú zmluvu ako osobný asistent na jednej strane a zároveň na druhej strane aj za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorú zastupujú. Ak bude osobná asistenciu vykonávať profesionálny náhradný rodič, za dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím do dosiahnutia jeho plnoletosti podpisuje zmluvu zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Zmluva môže byť uzatvorená na obdobie začínajúce najskôr odo dňa účinnosti zákona č. 63/2020 Z. z., t. j. najskôr od 27. 3. 2020. Osobní asistenti, ktorí budú vykonávať osobnú asistenciu vo väčšom rozsahu než doteraz uzatvoria s fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím novú zmluvu o výkone osobnej asistencie so súčasným ukončením platnosti predchádzajúcej zmluvy alebo uzatvoria dodatok k zmluve. Takáto zmluva alebo dodatok k zmluve, môžu byť uzatvorené na obdobie začínajúce najskôr odo dňa účinnosti zákona č. 63/2020 Z. z., t. j. najskôr od 27. 3. 2020.

Informácia o zmenách prijatých nariadením vlády SR č. 102/2020 Z. z. o niektorých opatreniach v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 p re oblasť kompenzácie ťažkého zdravotného postihnutia - Dátum účinnosti: 30.4.2020

Dňa 28. apríla 2020 vláda Slovenskej republiky na svojom rokovaní schválila **nariadenie o niektorých opatreniach v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19**. Týmto nariadením boli prijaté aj nasledovné zmeny v oblasti kompenzácie ťažkého zdravotného postihnutia podľa zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu (ďalej len „**krízová situácia**“):

Peňažný príspevok na opatrovanie

Pri určovaní výšky peňažného príspevku pre osobu vykonávajúcu opatrovanie sa zohľadňuje viacero skutočností, medzi ktoré patrí aj poskytovanie ambulantnej sociálnej služby opatrovanej fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím v rozsahu viac ako 20 hodín týždenne. Skutočnosť, že sa fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím poskytujú ambulantná sociálna služba a v akom rozsahu sa preukazuje zmluvou o poskytovaní sociálnej služby (uzavreté zmluvy aj v čase krízovej situácie nestratili platnosť). Opatrením Úradu verejného zdravotníctva SR však bolo dočasne pozastavené poskytovanie ambulantnej sociálnej služby vo vybraných zariadeniach sociálnych služieb. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sú nariadením vlády SR upravené podmienky poskytovania peňažného príspevku na opatrovanie aj v uvedenej situácii.

Poberateľom, ktorým bol priznaný peňažný príspevok na opatrovanie v nižšej výške z dôvodu, že opatrovanej osobe je zároveň poskytovaná ambulantná sociálna služba v rozsahu viac ako 20 hodín týždenne, sa bude poskytovať príspevok v rovnakej výške ako ostatným poberateľom.

Rovnako ako v čase pred vyhlásením krízovej situácie sa príspevok zvyšuje alebo znižuje:

Uvedené sumy peňažného príspevku sa zvyšujú o 100 € mesačne, ak je opatrovanou osobou s ŤZP jedno alebo viacero nezaopatrených detí a zároveň ak osoba vykonávajúca opatrovanie nemá v čase opatrovania príjem zo zamestnania a nepoberá dávky dôchodkového poistenia, dávky výsluhového zabezpečenia alebo dôchodky starobného dôchodkového sporenia.

Uvedené sumy peňažného príspevku sa znižia, ak príjem fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím (vychádzajúc z príjmu spoločne posudzovaných osôb) presiahol v sledovanom období zákonom stanovenú hranicu a v prípade, ak je opatrovaná osoba poberateľom zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť.

Opatrovatelia, ktorí poberajú dôchodok:

Rovnako ako v čase pred vyhlásením krízovej situácie sa v tomto prípade neskúma a nezohľadňuje príjem opatrovanej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Uvedené sumy peňažného príspevku sa znižia o sumu zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť, ak je opatrovaná osoba poberateľom takejto dávky.

V prospech poberateľov peňažného príspevku na opatrovanie sa vyššia výška príspevku poskytne za celý kalendárny mesiac, v ktorom nastala zmena v podmienkach nároku, t. j. prestala sa poskytovať ambulantná sociálna služba. Rozdiel vo výške príspevku za obdobie pred účinnosťou nariadenia vlády SR (t. j. obdobie, za ktorý bol príspevok už vyplatený) bude poberateľom vyplatený.

O zvýšení peňažného príspevku na opatrovanie nebudú úrady práce, sociálnych vecí a rodiny vyhotovovať písomné rozhodnutie (t. j. poberateľ si nemusí prevziať na pošte úradnú zásielku do vlastných rúk a príspevok je možné vyplatiť vo vyššej výške bez čakania na uplynutie lehoty na podanie odvolania a nadobudnutie právoplatnosti písomného rozhodnutia).

ZMENY V POSTUPOCH A POVINNOSTIACH

Podávanie podaní

V čase krízovej situácie je možné podanie vo veci kompenzácií sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitných predpisov doručiť v elektronickej podobe bez kvalifikovaného elektronického podpisu (prostredníctvom emailu) s tým, že sa nevyžaduje doplnenie podania v listinnej podobe.

Doručovanie písomností

Do vlastných rúk sa doručujú len rozhodnutia (ak je potrebné doručiť inú písomnosť, zasiela sa e-mailom alebo obyčajnou poštovou prepravou).

Posudková činnosť

Lekárska posudková činnosť – posúdenie zdravotného stavu fyzickej osoby sa vykonáva bez osobnej prítomnosti posudzovanej osoby, ak posudkový lekár neurčí inak.

Sociálna posudková činnosť - vykonáva sa za osobnej účasti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím len v odôvodnených prípadoch a len v nevyhnutnom rozsahu V prípadoch, kedy je možné vykonať sociálnu posudkovú činnosť bez osobného stretnutia posudzovanej osoby a zamestnancom úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, sa uprednostnia iné formy komunikácie najmä telefonický a mailový kontakt. Právo fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vyjadrovať svoje potreby a návrhy na riešenie svojej sociálnej situácie zostáva aj naďalej zachované.

Príjem a majetok

Pri opakovaných peňažných príspevkoch na kompenzáciu sa nebude vykonávať prehodnocovanie príjmu osoby s ťažkým zdravotným postihnutím (vychádzajúc z príjmu spoločne posudzovaných osôb) k 1. júlu 2020, ale až po skončení krízovej situácie (v lehote 60 dní od jej skončenia). Opakované peňažné príspevky na kompenzáciu sa budú poberateľom poskytovať aj naďalej na základe predchádzajúceho zisteného resp. prehodnoteného príjmu. V prípade, ak sa pri tohtoročnom prehodnotení príjmu zistí, že poberateľ už z dôvodu príjmu nespĺňa podmienky pre poskytovanie peňažného príspevku alebo že mu patrí príspevok v nižšej výške, príspevok mu nebude odňatý alebo jeho výška znížená späť od júla 2020, ale až od kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom uplynie lehota 60 dní na prehodnotenie príjmu.

Osoby s ťažkým zdravotným postihnutím môžu predkladať vyhlásenie o majetku na účely poskytovania peňažného príspevku na kompenzáciu bez úradne osvedčeného podpisu predkladateľa vyhlásenia.

Lehoty

V čase krízovej situácie neplynú lehoty pre žiadateľa resp. poberateľa peňažného príspevku a pre úrady práce, sociálnych vecí a rodiny a Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny:

- lehota pre fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím na kúpu pomôcky, úpravu pomôcky, absolvovanie výcviku používania pomôcky, opravu pomôcky, kúpu zdvíhacieho zariadenia, kúpu osobného motorového vozidla, úpravu osobného motorového vozidla, úpravu bytu, úpravu rodinného domu a úpravu garáže, na predaj osobného motorového vozidla alebo vyradenie z evidencie motorových vozidiel
- na splnenie podmienky podstatnej pre nárok na peňažný príspevok na kompenzáciu - t. j. lehota pre fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím na preukázanie začatia vykonávania zamestnania, vzdelávania alebo poskytovania sociálnych služieb na účely peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla, na výplatu opakovaného peňažného príspevku na kompenzáciu v prípade, ak sa osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zdržiava v zahraničí
- lehota pre fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím na vyúčtovanie peňažného príspevku na úpravu bytu, úpravu rodinného domu a úpravu garáže
- lehota pre úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny na vypracovanie lekárskeho posudku, komplexného posudku a vyhotovenie rozhodnutia
- lehota pre úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny na opätovné posúdenie rozsahu osobnej asistencie po uplynutí troch rokov
- lehota pre úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny na posúdenie potreby osobitnej starostlivosti
- lehota pre fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím (v prípade peňažného príspevku na opatrovanie pre žiadateľa resp. poberateľa príspevku) na oznámenie skutočností rozhodujúcich pre nárok na peňažný príspevok na kompenzáciu, preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom a na parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím

Z uvedeného vyplýva, že fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím nemusia (nie sú povinné) splniť vyššie uvedené povinnosti v čase krízovej situácie a plynutie lehôt začne pokračovať až po jej skončení. Aj naďalej však majú možnosť preukazovať splnenie povinnosti – napr. ak má žiadateľ o peňažný príspevok na kúpu pomôcky k dispozícii doklad o cene pomôcky tzv. predfaktúru a vie ju doručiť úradu, môže tak urobiť v záujme získania príspevku v čo najkratšom čase. Rovnako aj správny orgán môže pokračovať v konaniach, ak má k dispozícii všetky potrebné dôkazy resp. ich vie získať napriek obmedzeniam v čase krízovej situácie.

Ak uplynula lehota v čase krízovej situácie avšak pred nadobudnutím účinnosti nariadenia vlády SR.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny odpustia zmeškanie lehoty podľa vyššie uvedených písm. a), c) a g), ak osoba vykoná zmeškaný úkon do 30 kalendárnych dní od skončenia krízovej situácie.

Ak fyzickej osobe zanikol nárok na opakovaný peňažný príspevok z dôvodu, že sa zdržiaval v cudzine dlhšiu dobu než 60 dní (pri návšteve školy v zahraničí dlhšie než 303 dní), môže si uplatniť nárok na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny najneskôr do 30 kalendárnych dní od skončenia krízovej situácie.

Ak fyzickej osobe vznikla povinnosť vrátiť poskytnutý peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla z dôvodu uplynutia 12 mesačnej lehoty na preukázanie začatia vykonávania zamestnania, vzdelávania alebo poskytovania sociálnych služieb, táto povinnosť zanikne, ak uvedenú skutočnosť preukáže najneskôr do 30 kalendárnych dní od skončenia krízovej situácie.

POĎAKOVANIE

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky **vám ďakuje**, že dodržiavate preventívne opatrenia, minimalizujete osobný kontakt so zamestnancami úradov práce, sociálnych vecí a rodiny a uprednostňujete inú formu komunikácie (napr. mailom, telefonicky). Vaším zodpovedným správaním, toleranciou a trpezlivosťou chránite svoje zdravie ako aj zdravie zamestnancov a ich rodín.